

то. При подобна статистика в представителни трудодни всяко действие се измерва с точност до минутата. Измерването може да стане чрез независим наблюдател или чрез самонаблюдение. Така по аналогия с отчитането на бюджета на времето в домакинствата⁵ може да се осъществи статистическото установяване на разпределението на работното време в организации. На следващия етап времето за отделните действия отново се отнася като процент към групата на производствените или трансакционните дейности. Предимствата на този подход са: 1) по-голяма точност (при отразяването на реално извършваните операции), 2) натрупан до момента опит в областта на изследване на бюджета на времето в България. Той позволява и по-голяма степен на гъвкавост при планиране на мащаба на изследването, съобразяване с индивидуалните особености на различни обекти на изследване, което го прави особено подходящ за нуждите на по-тясно фокусирани, конкретни изследователски проекти с малък бюджет на ниво отделни организации или браншове. Като възможен недостатък трябва да се отбележи по-силна съпротива от страна на организацията или служителите при разкриване на реално изпълняваната работа и времето за всяка операция.

Следващи стъпки

Що се отнася до подход А, който представлява за нас първостепенен изследователски интерес, целта е измерването на трансакционните разходи на съвкупното национално стопанство (т.е. трансакционния сектор) чрез метод, който в този си вид е напълно нов. Той се основава на специалното събиране на статистически данни на микрониво за трансакционните операции и впоследствие прогнозиране на стойностите за цялата икономика. Подобен опит за целенасочено микроикономическо измерване на трансакционните разходи на националното стопанство е засега единствен по рода си.

Реализацията на описаното изследване преминава през следните конкретни стъпки:

Първо, "пилотно" тестване в ограничен брой организации за практическа приложимост на предложния макет на длъжностна характеристика и извършване на евентуални корекции, прогнозиране на необходимия бюджет за изследване в национален мащаб.

⁵ Статистическо изследване на бюджета на времето на домакинствата в България се провежда периодично от Националния статистически институт (вж. <http://www.nsi.bg/Census/Time%20Use.htm>).